

Täkkelle

ISSN 0134-2266

1995

8

OTT ARDER Lugulauluke

ENNE MEIE AJAARVAMIS,
ARVASID AEGA NEMAD.
MEILE NEMAD OLID VIST
ESIISAD JA -EMAD.

ESIISA KÄIS RINGI
SIRVILAUDADE, KIRVE JA SAEGA,
ENNUSTAS ILMA JA ARVAS AEGA,
KÜNDIS PÕLDU JA KÜLVAS TERI...
VAHEL SÖDITI, SIIS VOOLAS VERI.

PÜSTKODADES ELATI SIIS,
PÜHAPAIKADEKS TAMMIK JA HIIS.
PÜHAKS PEETI KA MÕNDA KIVI,
AGA PUUDUS VIST PARADIIS.

LÜPSTI LEHMA JA TEHTI VÕID,
LAPSED MEELSASTI PIIMA JÕID,
PÜÜTI KALA JA PEETI JAHTI,
KUI PÖLLUTÖÖ KÕRVALT SAI MAHTI.

JAANIÖÖL LAULDI JA TANTSITI
JA SÜGISEL JOOSTI MARTI,
ÕHTUL VÄSINULT KOJU VANTSITI,
SÖÖDI KAMA, EI SÖÖDUD TORTI.

KAS RATAST SIIS JUBA TUNTI,
KUI PÜÜTI KODUSTADA HUNTI?
MÕNEST HUNDIST SAI VIIMAKS PENI,
TRUU SÕBER ON KOER TÄNASENI.

AGA VAESE LAPSE PÕLI
OLI ÕIGE RASKE VIST
JUBA KAUA-KAUA AEGA
ENNE MINGIT ARVAMIST.

MILVI PANGA Vihmalugu

ÜKS LAPSE EI SAA JU TALUDA,
ET VIHMA LÄEB LIHTSALT KADUMA.
MIS SEST, ET KASTAB KAPSAPÄID,
MIS SEST, ET PEAGI SEENELKÄIK.
KUI VEIDI TAHTMIST VARUDA
JA SADU HÄSTI PALUDA
ON TRIIKI ÕUES ANUMAD
JA MITU JÄRVE TANUMAS.

MILVI PANGA

Lell ja sell

LELLEKS EI SAA ÖPPIDA,
AGA SELLIKS KÜLL.
LELLEST, KUI TAL TAHTMIST ON,
SAAB USIN SEPASELL.

SELL VÕIB SAADA KELLEST TAHES.
IGAÜKS VÕIB OLLA HELL.
AGA AINULT VÕRUMAAL
- ISA VEND ON LELL.

ADOLF RAMMO

Augustis

VEEREVAD VEEREVAD MARJAD,
ENNE EI PEATU KUI SUUS.
JUMEKUST ÕUNTE PÕSED
KOGUVAD ÕUNAPUUS.

OLGU SEE JÜTS VÕI KÕRVITS -
VÕTAVAD KAALUS JUURDE.
HAPNEMA KURGIKUHL
PANNAKSE PÜTTI SUURDE.

SARAPUU PILLUB PÄHKLEID
JA IKKA SAAB SINULE PIHTA.
VANNIVESI ON JÄRVES
JA LAPSED SEALT VÄLJA EI IHKA.

SEAL, Kuhu AUGUSTIL ASJA,
VÕETAKSE, VAETAKSE VILJU.
SUVEÕO SAMETMUSTAKS
SAANUD ON TASAHLJU.

ADOLF RAMMO

Õhtune kägu

KUKKU, KUKKU! KUKKU! KUKKU!
TULE SIIA, SIIMU- SILVI!
SIIN ON SEENI NAGU PILVI!
KÜLALAPSED PALJU SAID
KUKESEENI, KUKEKAID!

Illustreerinud EVERI VÄHI

KÜLL ON IKKA TRAKSIS SEE
ÕNNEKÄGU ÕHTUNE.
KUKKU! KUTSUB SALU TAKKA
KÄGU SILVIT, LINALAKKA.
ILUSASTI KUTSUB TA
NAABRI JUKU HÄALEGA.

JAAAN RANNAP RANITS

“Ostetud!” hüüab Mikk majatrepil.

“Kolm suurt vihikute sahtlit!” kuulutab ta esikus.

“Pinali ja vildikate taskud eraldi!” huikab ta elutoa ukсел. Ja siis on ta juba tugitoolis lehte lugeva vanaisa ees, tõstab oma uue ranitsa kõrgele, nii et lehesõnumid krabisevad, ja pahvatab:

“Sa vaata! Turvatuled!”

Muidugi ei tule vanaisal ajalehelugemisest enam midagi välja. Ta peab käega katsuma ranitsa nurkadesse kinnitatud punaste ribade krobelist pinda.

“Nüüd ei sõida autod mulle pimedas peale,” teatab Mikk uhkelt. Ja lisab nagu onu Pirit raadio liiklussaates:

“Näe ise ja ole nähtav!”

Tegelikult peatse koolipoisi kooliminekuks küll mööda maanteed ei käi. Koolimaja on kohe pargi ja muruplatside taga, aga mine sa autosid tea. Ja uhkemaks teevad helkurid ranitsa igal juhul.

“Vanaisa, kui sina kooli läksid, kas sinul ka ranits oli, kas sinul ka turvatuled olid?” tahab Mikk teada.

Vanaisal turvatulesid ei olnud. Väike vanaisa elas saarel, kus polnud ühtegi autot, mida turvatuled peaksid hoiatama. Väikese vanaisa saarel tehti kõik sõidud hobusega. Aga ranits oli vanaisal küll, mõnes mõttes isegi parem kui Miku oma.

“Minu ranitsal oli peal kumer kaas ja sees puust raamistik,” kiidab vanaisa. “Seda ei saanud kokku vajutada. Sellega võis isegi kanamune tassida.”

Miku ranitsal ei ole puust raamistikku. Miku ranits on pehmest nahast, selle võib magama minnes padja alla pista. Mikk on harjunud magama, parem käsi padja all. Nüüd võib ta siis selle käe uue ranitsa lukule panna.

Õhtul Mikk teebki seda. Kui kõik on talle head und soovinud, nagu maja kord ja komme nõuab, toob ta ranitsa vaikselt voodisse. Kui üles ärkan ja uuesti õhtu on ja veel magama heidan ja üles ärkan, siis ongi esimene koolipäev käes, mõtleb Mikk. Vanaisa ranits, millega oli ohutu kanamune tassida, tuleb meelde. Ei tea, miks vanaisal koolis mune tarvis oli, haigutab Mikk, aga küsida enam ei jõua. Enne tuleb uni.

Üleannetu kõdi

IRA LEMBER

Kuueaastane Kadi oli tore ja asjalik tüdrukutirts. Ta kuulas vanemate sõna ja talle polnud midagi ette heita - kui ainult seda, et Kadi ei lasknud oma vasakut jalatalda pesta. Mitte sellepärast, nagu ta tahtnuks märdunud jalatallaga ringi lipata, oh ei! Asi oli selles, et Kadi roosa jalatalla peale oli kõdi oma pesa teinud. Ja nii kui ema käsnaga tema talda puutus, hakkas kõdi seal keerutama ja Kadi vupsas jala vette.

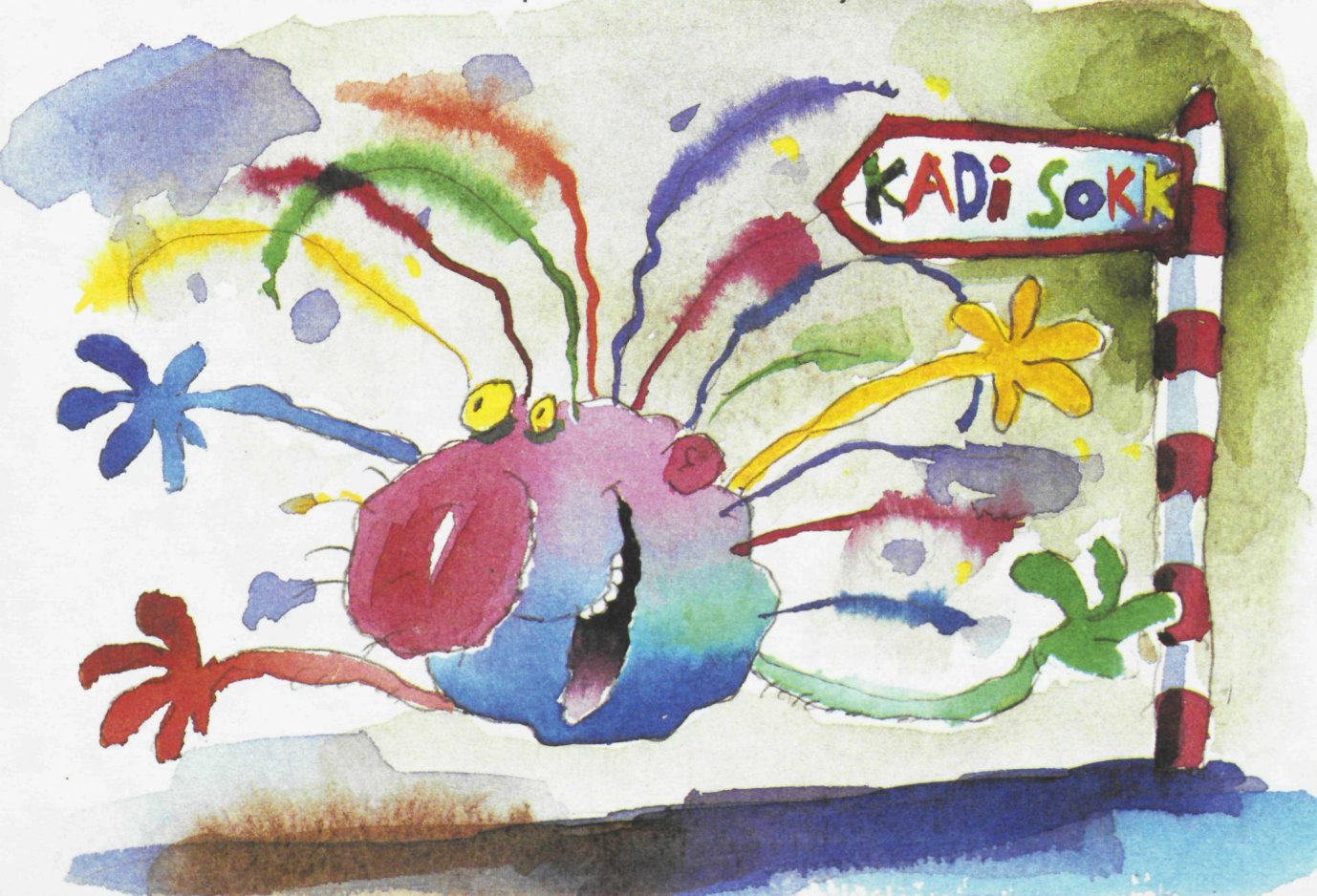
“Proovi oma käega seda hullu talda pesta, siis ehk ei ole kõdi!” soovitas ema.

Kadi proovis. Aga kõdi kõdistas ikkagi ja Kadi torkas jala ruttu vee alla, sest ainult vees polnud kõdil võimu käes.

“Häda selle üleannetu kõdiga!” oli terve pere nõutu.

Kord juhtus vanaema just vannitamise ajal jaole.

“Kaua sa end selle väikese kõdi poolt narritada lased! Ajame ta lihtsalt minema!”

“Me ei saa!”

“Anna oma vasak jalga minu kätte!”

Kadi sirutas vahuse jala vanaema pihku. Vanaema püüdis peoga jalatallalt kõdi kätte saada. Ega see nii lihtne olnudki, sest vannivaht kihises seal juba kõdiga võidu. Ent kolmandal katsel oli kõdi siiski vanaema peos. Kohe avas ta vannitoa ukse ja viskas pahategija välja. “Saimegi sellest vigurvändast lahti!” kiitis ta ise oma tegevust ja pesi siis rahumeeli Kadi vasakut jalatalda.

Ent õhtusöögi ajal tuletas kõdi end meelde. Järsku puges ta Kusti lõua alla ja poiss pahvatas naerma. Õnnetuseks oli tal just lusikatäis munaputru suus. See purskas nüüd välja. Kusti sai tõelda, et ei oska laua ääres kombekalt käituda.

“Mina pole süüdi. Lõua alt hakkas kõditama.”

“Kõdi on ju toas lahti,” tähendas Kadi.

Ja just siis tundis isa, et kõdi oli tema kõrva pugunud ja keerutas seal ringi nagu mootorrattur tünnis. Et pahategijat tabada, ei saanud isa teisiti, kui pidi sõrmega kõrva urgitsema. Õnnetuseks oli tal parajasti kahvel käes ja selle otsast pudenes muna-rooga laudlinale.

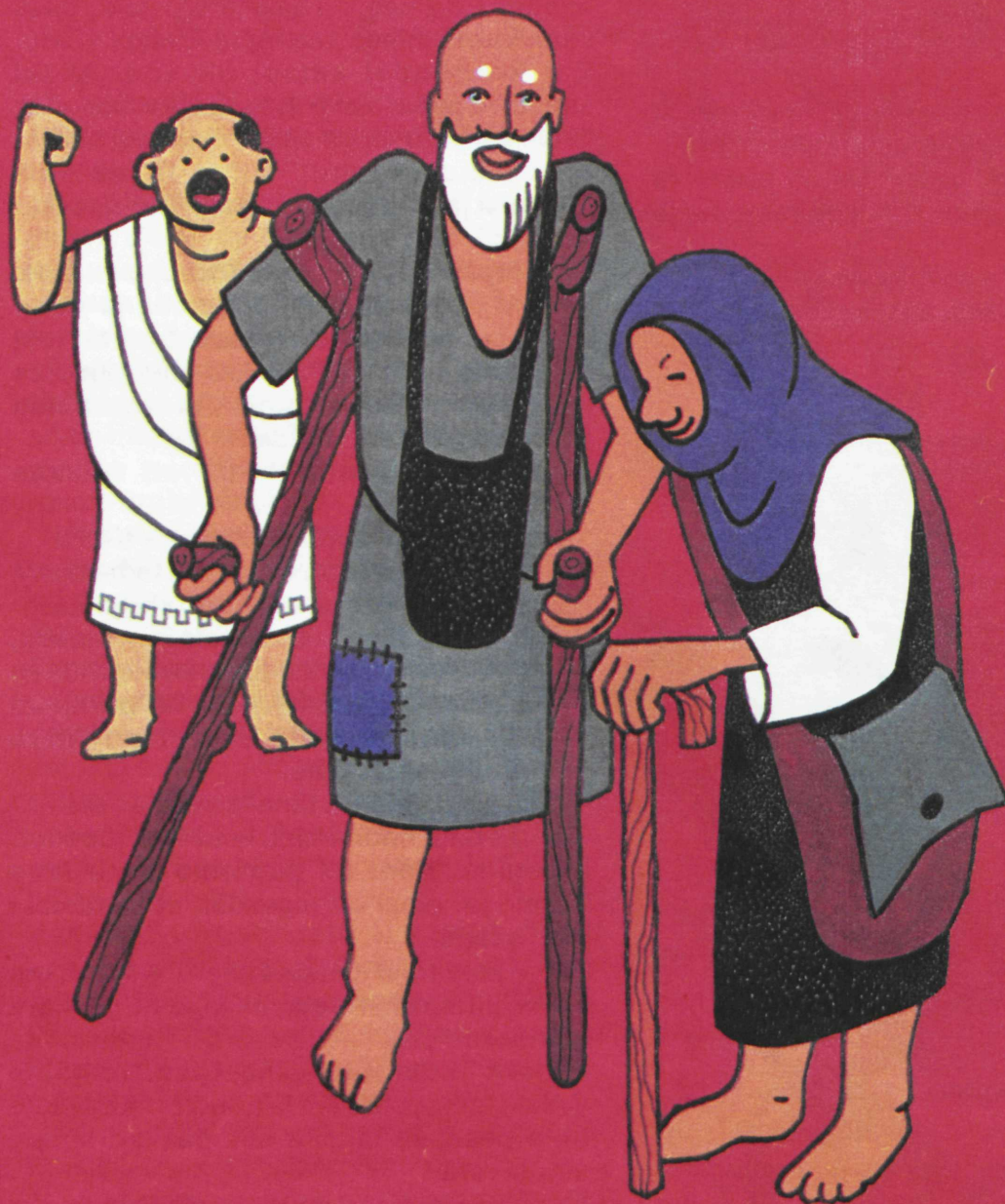
“Uskumatu, mida te täna laua ääres teete..” alustas ema noomimist, kuid ta ei jõudnud lõpetada. Kõdi oli pugunud tema krae vahele ja emal oli tegemist, et kõditajast lahti saada.

Terve perekond kihistas naeru. Kõdi oskas kõiki kiusata. Keegi ei suutnud enam kombekas olla.

Lõpuks leidis Kadi väljapääsu. Ta võttis vasaku soki jalast ära ja hüüdis: “Kõdi, tule oma pesasse tagasi, siis saavad teised sinust rahu!”

Ja kõdi ei lasknud seda endale kaks korda öelda.

Lõikuskuu lugu

Illustreerinud HELI VEIGEL

Augusti- ehk lõikuskuu kümnenda päeva alla on kirjutatud lauritsapäev. Sellele päevale on nime andnud roomlane Laurentius. Ta elas tuhat seitsesada aastat tagasi.

Miks seisab meie kalendris tolle ammuse ja kaugel vööramaalase-nimeline päev? Küllap juhtus tema elus asju, mida põlvest põlve ja rahva seast rahva sekka pajatati. Kuid mida mäletatakse temast tänapäeval?

Laurentius oli lahke meele ja rõõmsa olekuga mees. Naabrid tundsid teda kui parimat abimeest igas hädas. Pealegi tõid ta naljad ja naer lohutust lootuse kaotanud inimestele.

Laurentius elas Rooma kesiririigis väga kurval ja raskel ajal. Keiser Valerianus oli tige ja julm inimene. Ta ei sallinud kedagi peale iseenda. Eriti vihkas ta häid ja toredaid inimesi. Eks nende kõrval paistnud ta eriti inetuna. Need inimesed, kes julgesid kirikus käia, olid lausa karistust väärt. Üksteise järel viidi neid vangi. Ühel päeval jõudis järg Laurentiuse kätte. Kuid miski ei suutnud murda ta lustilist meelt. Mees, kelle südametunnistus on puhas, astub julgelt kohtu ette.

Rumalad ja ülekohtused vangistajad olid kindlad, et kirikus käib Laurentius ikka raha pärast. Levisid kuulujutud kirikute pöörastest varandustest. Laurentiusele anti kolm päeva aega, et need kõik kohtunike ette toimetada. Siis pidi ta vabaks lastama. Vembumees oli kohemaid nõus. Sõdurite saatel väljus ta kohtukojast. Nende hämmastuseks hakkas ta külastama kõiksugu vanu ja vaeseid. Möödus kolm päeva, kuid sõdurid ei olnud Laurentiuse käes ühtegi krossi näinud. Kust ta need varad nüüd lõpuks võtab?

Määratud ajal sumises kohtukoja-esine väljak rahvast. Kõik olid tulnud kiriku aardeid imetlema. Ja sealt see Laurentius saabuski, sabas hiigelsumm vigaseid, vaeseid ja vanakesi.

"Siin on kiriku varandus!" hõiskas ta hämmeldunud kohtunikele. Rahvas pahvatas mürinal naerma - ülekohtused olid rumalaks tehtud. Laurentiust muidugi karistati pilkamise eest. Tema võit aga oli suurem kui kaotus. Tänapäeval meenutatakse tema julgust. Polegi nii tavaline, et söandatakse ebaõigluse vastu astuda, kui karistus on käega katsuda.

Kas Laurentius üldse vedaski kohtunikke ninapidi, kui tõi kulla asemel kerjuseid? Ma arvan, et mitte. Kulda ju kirikul tegelikult polnudki. Küll aga otsis sealt abi palju vaeseid ja viletsaid. Nende aitamist peeti aukohuseks. Andmine ongi õieti suurem rikkus kui saamine. Seda, mida oled saanud, võidakse ära näpata. Andmine teeb sind niisama rõõmsaks kui Laurentiuse ja seda vara ei saa sult keegi röövida.

HELI VEIGEL

HENNO KÄO

KUUUURIJA

On ju imelik pealkiri? Kas sa oskad seda sõna lugeda? Üks mees igatahes oskas, sest tema oligi kuuurija. Ta uuris Kuud. Selguse mõttes paneme sinna U-de vahele kriipsu: KUU-UURIJA. Nii saavad kõik aru, mis sõnaga on tegemist.

Kuu-uurija ise seda kriipsu ei tarvitanud, kui pidi kuhugi oma ametinime kirjutama. Tema kirjutas ikka KUUUURIJA. Ja oli selle üle väga uhke, sest ei teadnud ühtegi teist ametinime, kus oleks neli ühesugust tähte kõrvuti. Kas sina tead?

Esiailgu oli kuu-uurija töökoht veel tähetornis. Aga kuutorni juba ehitati. Kui see ükskord valmis saab, hakkab kuu-uurija kuud uurima kuutornis.

Kuu-uurijal oli öötöö. Päeval seda tööd ju suurt teha ei saa. Eriti pikad olid kuu-uurija öötöötunnid täiskuu ajal. Poolkuuöodel oli tema töö-öö poole lühem. Kui aga taevas oli kitsas noorkuusirp või vanakuuköverik, võttis uurimine muidugi kõige vähem aega.

Mida kuu-uurija päeval tegi? Päeval öötöömees, teadagi, magas kõigepealt oma töö-ööväsimume välja. Seejärel käis koeraga jalutamas. Ja kui ööni veel aega jäi, uuris kuu-uurija oma kuu-uurimisraamatuid. Siis pani võileiva tasku ja läks tööle.

HENNO KÄO

TROLLIJUNT

Nojah, juhtus kord nii, et üks troll oli siiakanti ära eksinud. Oli ta tulnud Rootsist või Norrast, mine tea. Igatahes mere tagant. Laevad ju käisid, mis viga tulla.

Troll oli sihuke karvane ja sabaga nagu trollid ikka. Taskud kulda ja kalliskive täis, aga taipu vähevõitu. Ei osanud ta meie linnas kuhugi minna, ei teadnud, kus kaubamaja või Maksimarket, Kadaka turust rääkimata. Tuuseldas aga mööda tänavaid, hirmutas inimesi ja tegi paksu pahandust.

Lõpuks jõudis asi linnapea kõrvu. Linnapea ei kannatanud korralagedust. Ta kutsus ühe kena tädi ja käskis tal trollijuhiks hakata.

Järgmisel varahommikul pani kena tädi võileiva kotti ja läks tööle. Trollijuhiks. Trolli leidis ta mingist kõrvalisest tagahoovist prügikaste kummuli keeramas. Küllap ta otsis ikka veel kaubamaja taga.

Nüüd algasid trollil paremad päevad. Juhi abil leidis ta kõik vajalikud kohad kerge vaevaga üles. Ja ostis tühjaks. Lõpuks sõi ta ära mäesuuruse kuhja snickerseid, jõi järvetäie kokakoolat, võttis trollijuhi naiseks ja läks. Kas Rootsi või Norraste, mine sa tea. Igatahes mere taha. Elavad seal õnnelikult tänase päevani, kui nad just ära surnud ei ole.

Linnapea, kes oli heast trollijuhist ilma jäänud, valis nüüd välja mitu kena tädi ja pani trollijuhtide kooli. Sest mine tea, millal jälle mõni troll siiakanti ära eksib.

Illustreerinud HENNO KÄO

OMA MESILASED

HARRI JÖGISALU

Vennikesel on oma mesipuu ehk taru mesilasperega. Vennikese oma seepärast, et tema ise need mesilased püüdis. See juhtus, kui lepikuäärsel aasal võeti loogu. Vennike aitas riisuda ja kuiva heina saadu panna. Korraga kostis sumin, niisugune, nagu rohtaias mesipuude ümber, aga hoopis valjem.

“Mis see on? Mesilased!” Vaadati üles, kuid näha polnud kedagi, ainult undamine pea kohal.

Vanaisa jättis reha sinnapaika ja ruttas suminale järele, Vennike muidugi kannul.

“Kuuled sa veel kedagi?” küsis vanaisa hingeldades.

“Natuke kuulen.”

“Jookse järele!”

Vennike silkaski järjest selgemini kostva sumina peale, kuni jõudis hämarast lepikust välja lageda, heledalt sillerdava vesise lodu kaldale. Lodu kohal vastu päikest nägi Vennike pisikesi kuldseid kiiskavaid linnukesi nagu täppe keerlemas. “Vanaisa, ma näen mesilasi!” hõikas Vennike. Vanaisa polnud veel järele jõudnud.

Õhus ringlevad täpikesed hakkasid aina madalamalt tiirlema, paistsid järjest suuremad, kunj esimesed laskusid otse Vennikese ette põõsale. Mesilased haarasid lepalehtedest ja hetke pärast katsid kobarana lepaoksa. Neid tuli lugematul hulgal, nad riputasid end tihedasti üksteise külge, nii et varsti rippus kohev kobar oksal nagu karvamüts nagi otsas.

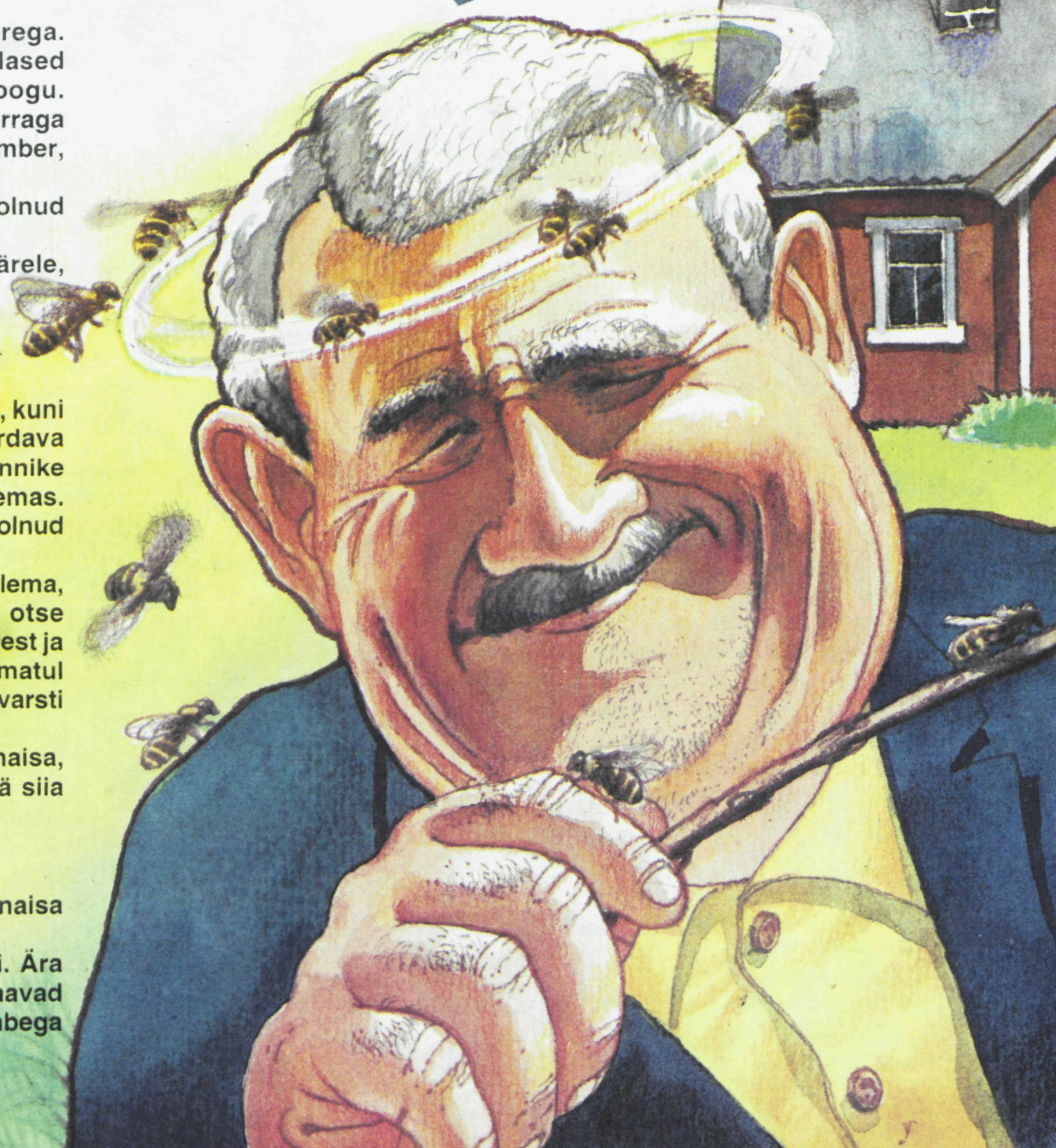
“Tubli poiss, Vennike, et pere üles leidsid,” kiitis Vanaisa, kui nägi põõsal rippuvat suurt mesilastekobarat. “Jää siia ootama. Mina lähen ja toon sülemivaka.”

“Oi, vanaisa, ma ei julge. Viimati nõelavad!”

“Ära karda, peret heitvad mesilased ei ole kurjad.”

Vennike jäigi sülemit valvama. Andis oodata, kuni vanaisa tagasi oli.

“Tule, Vennike, hoia sina vakka, mina saen oksa läbi. Ära ainult mesilasi tõrju, võid mõnele haiget teha, siis saavad kõik kurjaks,” hoiatas vanaisa. Ta päästis mõne saetõmbega

lepaoksa põõsa küljest lahti. Kauh! vajus sülem koos oksaga vakka. Tihe pilv mesilasi kokkus lendu.

“Poiss, ole nüüd kuss! Ära liiguta, küll nad rahunevad.”

Ja tõesti, ükski ei kippunud nõelama, lendasid tagasi vakka kobara külge, rippusid narmastena leparaagudel.

“Nüüd ruttu minema!” kiirustas vanaisa. Ütles, et esialgu hoiavad mesilased sülemis kokku, kuulevad ema häält ega jää temast maha. Hiljem võivad nad rahutuks muutuda.

“Kust see pere tuli?”

“Küllap mõnest meie tarust, on meie mesilaste tõugu, triibulised.”

Vennikesele oli uudis, et vanaisa oskas mesilaste vahel vahet teha.

Kodus tiriti kuurialusest tühi taru lagedale, tõsteti asustatud ja vilkast tööst kumisevate mesipuude kõrvale aluse peale. Vanaisa seadis mõned kärjraamid paigale ja puistas sülemikobara tarusse. Tegi seda hästi ettevaatlikult. Hoiatas, et rabistades võib mesilasema kaduma saada, hakkab end peitma, poeb taru alla või mujale. Ja siis võib pere teda otsides hoopis laiali lennata. Vennike pani imeks, kui leplikud olid muidu tigidad mesilinnud vanaisaga, kellel polnud peas võrkmaskiga laia kaabut ega kindaid käes. Ei nõelanud, ei tiirutanud kurjalt pea kohal. Läksid vaid vudinal nagu suur armee taru seinu ja põrandat mööda ning kadusid kargede vahele. Vakk oli varsti tühi ja tarul katus peal. Siis vanaisa ütleski:

“Vennike, see on nüüd sinu mesipuu. Pead õppima pere eest hoolt kandma ja, kui tarvis, linnukestele abiks olema.”

Natukese aja pärast töötas pere usinasti oma uues kodus. Mesilinde tõusis lennuluualt ja saabus korjelt. Vennike käis veel samal päeval mitu korda mesipuu juures vaatamas, kas töö ikka käib.

Ei tea, kas kartis üks puna-mustatriibuline taruvalvur sellest perele ohtu või ei meeldinud mõnele töomesilasele niisugune uudistamine. Üks neist tuli vingudes ja ilma hoiatamata andis tulivalusa nõelaga vopsu Vennikese pale peale.

Missugune tänamatu putukas see mesilane! Mis temast oleks saanud, kui Vennike poleks sülemile järele jooksnud, seda valvanud ja aidanud ilusasse majakesse kolida. Oleks jäänud ööseks külma ja kaste kätte!

Vennike on nüüd, kui saiale oma mesilaste mett määrrib, valusa nõela ammu unustanud.

Unenägu

Korraga valgeks läks süvine aas.
Palju, palju lund oli metsa all
maas.
Hulk maasikaid õitses talvises
lumes.
Just seda ma nägingi oösel unes.

RIITA ROMANOV

Lugu maasikast ja nälkjast

Nälkjast kord maasikat jahtis,
seda ju ometi süüa ta tahtis.
Maasikas, kavalpea, sellest sai
teada,
kinnitas kõvasti kinni end peaga.

Nälkjast ei saanudki
maasikat kätte,
nüüdsest ei roni ta
maasikast ette.

EPP ELLER

Maasikamuinasjutt

Ükskord hakkas väga varakult
lund sadama. Lumi muudkui sadas
ja sadas. Puud ning põõsad olid
lume all. Vaid punased maasikad
paistsid veel välja. Väikesel
Merikesel oli tahtmine neid süüa.
Kõik maasikad, mida Merike
noppida tahtis, kadusid ta eest
lume alla. Merike ei saanud ühtegi
maasikat kätte. Siis hakkas ta
nutma. Selle peale ärkas Merike
üles.
See kõik oli olnud vaid unenägu.

MARILIIS LAURI

TEEME LAHTI POSTIPAUNA

Siit leheküljelt saate lugeda Kärkla Keskkooli II klassi
õpilaste ja ka teiste laste kirjatöid.

Jälle kevad

Lilled õitsemas on taas,
pungad puudel püllumas.
Linnulaulu kuuleme,
käes on jälle kevade.

KATRIN ANNUS

Kevad

Lilled õitsemas on taas,
varsti kirju kogu aas.
Kevad saabunud on väljas,
lapsed saavad palju nalja.

Sporti teeb siis iga laps,
ei unusta ka memm ja paps.
Päike kõrgele on tõusnud,
iga laps siis tere lausub.

EPP ELLER

Liivakastis mäng läeb lahti,
kass luusib keldris salamahiti.
Ka koolis aland vaheaeg,
lahti on vaid lasteaed.

Vihma hakkas sadama

Mul oli hirmus kange
maasikaisu. Läksin aeda neid
korjama. Siis hakkas vihma
sadama. Tormasin tupp
vihmavarju järele. Võtsin

tribulise vihmavarju ja korjasin
marju edasi. Ma käitse sin
varjuga ka maasikaid
vihmapuuskade eest. Siis läksin
rõõmuga tupp maasikaid
sööma.

RIITA ROMANOV

Hilissügis

Nüüd kool on ammu alanud
ja õues külma palju.
On aina vihma valanud
ning tuuled vinged, valjud.

Ent kodus olla on nii soe,
sest ahi tuba kütab.
Meist igaüks nüüd sooja poeb,
vaid kutsu õues müttab.

LIISI PAJUNIIT Muhust

Hiire tips

Hiire Tips läks putru keetma,
kassi poole õhtut veetma
Puder tuli väga hea,
kass sõi ära tema pea.
Puder nüüd on ilma peata,
hiire Tips on ilma veata.

MATTIAS LINNAP Tallinnast

Minu sõber

Mul on sõber
väga tore,
valetaja
ta ei ole.

Koos me maitsvaid
kooke sööme,
koos me ikka
palli lööme.

Koos me igas
mänguringis,
koos me ühes
koolipingis.

Selline on
sõber mul,
loodame, et
sama sul.

PIRET KULD Valgast

Kummitus

Mulle meeldib lollitada,
teisi aina kollitada.
Mina olen kummitus,
elan suure kummikus.
Maja paksult ummikus,
sest mul külas tuhat kummitust.

EIKE NURMIK Pärnust

MAASIKAS

Kas sinuga on ka nii, et kui kuuled sõna maasikas, hakkab suu kohe vett jooksuma. Maasikale mõeldes meenub talveajal suvesooju ja midagi väga maitsvat. Samas kerkib silme ette lapsepõlves kuulnud kaunis muinasjutt kaheteistkümnest kuust ja headuse võidust kurjuse üle, mil isegi keset tõelist pakast võis maasikaid noppida. Ma arvan, et maasikatega seostub igal inimesel mingi meeldiv mälestus. Kuid võib olla ka nii, et maasikatega mingi mure kaasas käib. Ootad ja ootad esimesi punapõskseid marju, aga linnud jõuavad sinust ühel ööl ette ja ongi need läinud. Peale selle on neidki lapsi, kes üldse ei tohi maasikaid süüa, sest nad on allergilised. Metsmaasikatega on lugu õnneks lihtsam, neid kaitseb loodus ise - kõiki ära noppida ei jõua inimesed ega linnud.

Kui sul koduaias maasikapeenar on, tead isegi, kui palju tööd ja vaeva see nõuab... Looduslikest maasikaliikidest on meie kodumaises taimestikust kasvamas kolm liiki. Metsmaasikas on neist kõige tuntum. Lapsepõlvest mäletan ikka, kuidas me maasikaid rohukõrre otsa ajasime ja võistlesime, kes enne oma kõrre täis saab. Hea ja ilus oli neid emale või vanaemale kinkida. Peale metsmaasika kasvab saartel ja Lääne-Eestis tunduvalt haruldasem liik -

Pildistanud PAULI NIEMINEN

muulukas. Veel leidub meil mitesöödavate viljadega kõrge maasikas, kuid üks rahvasuu kutsub neid kõiki lihtsalt maasikateks.

Paljud põlvkonnad enne meid on maasikat tundnud. Juba vanad roomlased maiustasid maasikatega, muidugi looduslike liikidega. Aianduses on esimesed teated maasikakasvatamisest 14. sajandist pärit. Meie päeviks on jõutud

aretada juba viis tuhat aedmaasika nime all tuntud sorti. Aednikud ja taimesorvide aretajad unistasid ammu suureviljalistest marjadest. Paljude otsingute ja katsetuste tulemusena saadi aedmaasika nime all tuntud liik tsiili ja virgiinia maasika ristamisel.

Maasikaid on kerge paljundada tütaraimedega, võsunditega, kuid on veel üks väga huvitav moodus, millest kuuled ehk esmakordselt. Maasikataimi saab kasvatada ka katseklaasis erilistel toitesegudel, mis sisaldavad taimekasvuks kõiki vajalikke toitaineid nagu muldki. Selline katseklaas on justkui väike võlumaailm, kus su oma silmade all tillukestest taimerakkude kogumikest kasvavad päris tõelised maasikataimed. Neil arenevad lehed, varred ja õied ning lõpuks ka viljad, viimased muidugi mitte enam katseklaasis, vaid juba kasvuhoones. Katseklaasis saab sellisel teel paljundada tuhandeid maasikaid. Kui sellised "maasikalapsed" paljunemissegult kanda ettevaatlikult üle juurdumissegule, tulevad ka katseklaasis neile peenikesed juured alla. Lõpuks istutatakse taimed kasvuhoonesse. Sellisel teel paljundatakse juba kogu maailmas väga erinevaid taimeliike ja seda nimetatakse keerulise sõnaga - meristeempaljundus.

MAI ZERNASK

PARIMAD JOONISTUS-, YOOLIMIS- JA KOOLITARBED

vesivärviaid

plastiliinid

MÜÜGIL:
BRAAVO 2, Keila, Paldiski MNT. 21
Keila TÜ suuremad kauplused
ESMEKS, Tallinna Teenindusmaja, Laikmaa 5
SEPO, Tallinn, Ehitajate tee 109
INFOTARK, Tallinn, Sakala 23
JÄRVE KAUBAMAJA

Peroni

HULGIMÜÜK - AS PERONI

Tallinn. Sütiste tee 43, tel 58 39 73, 52 86 78

Pärnu. Hospidali 14, tel (244) 45 415

Tartu. Kүүtri 14-5, tel (27) 43 16 62

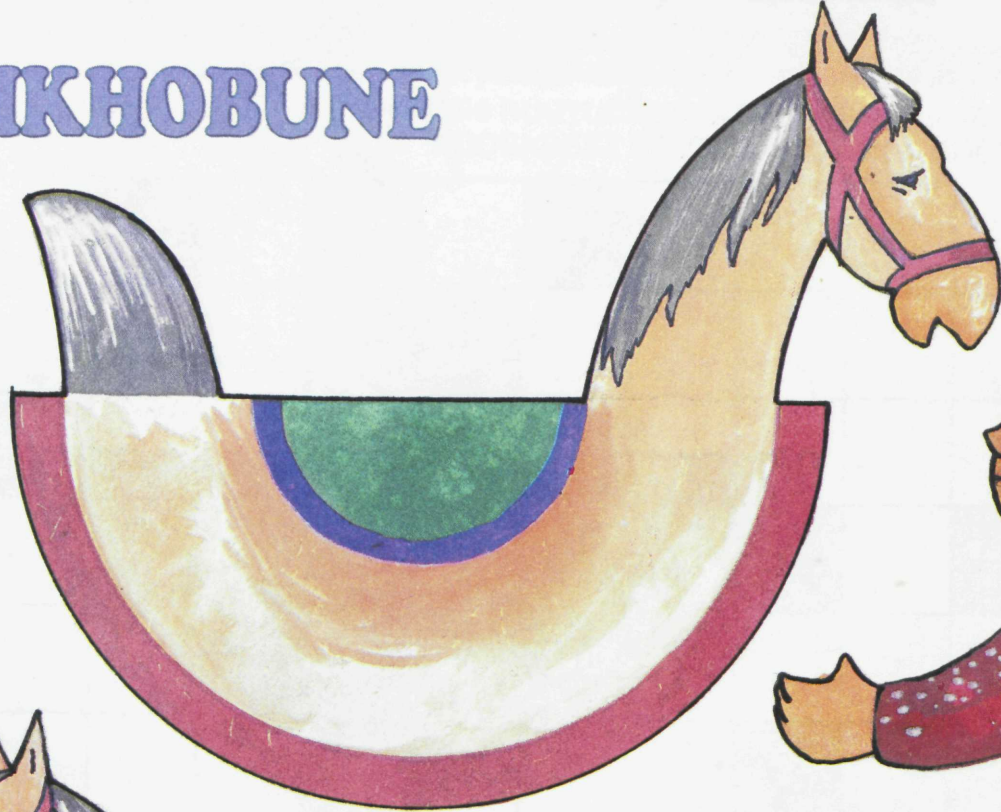
Jõhvi. Somp 1, tel (233) 22 693

värvipätsid

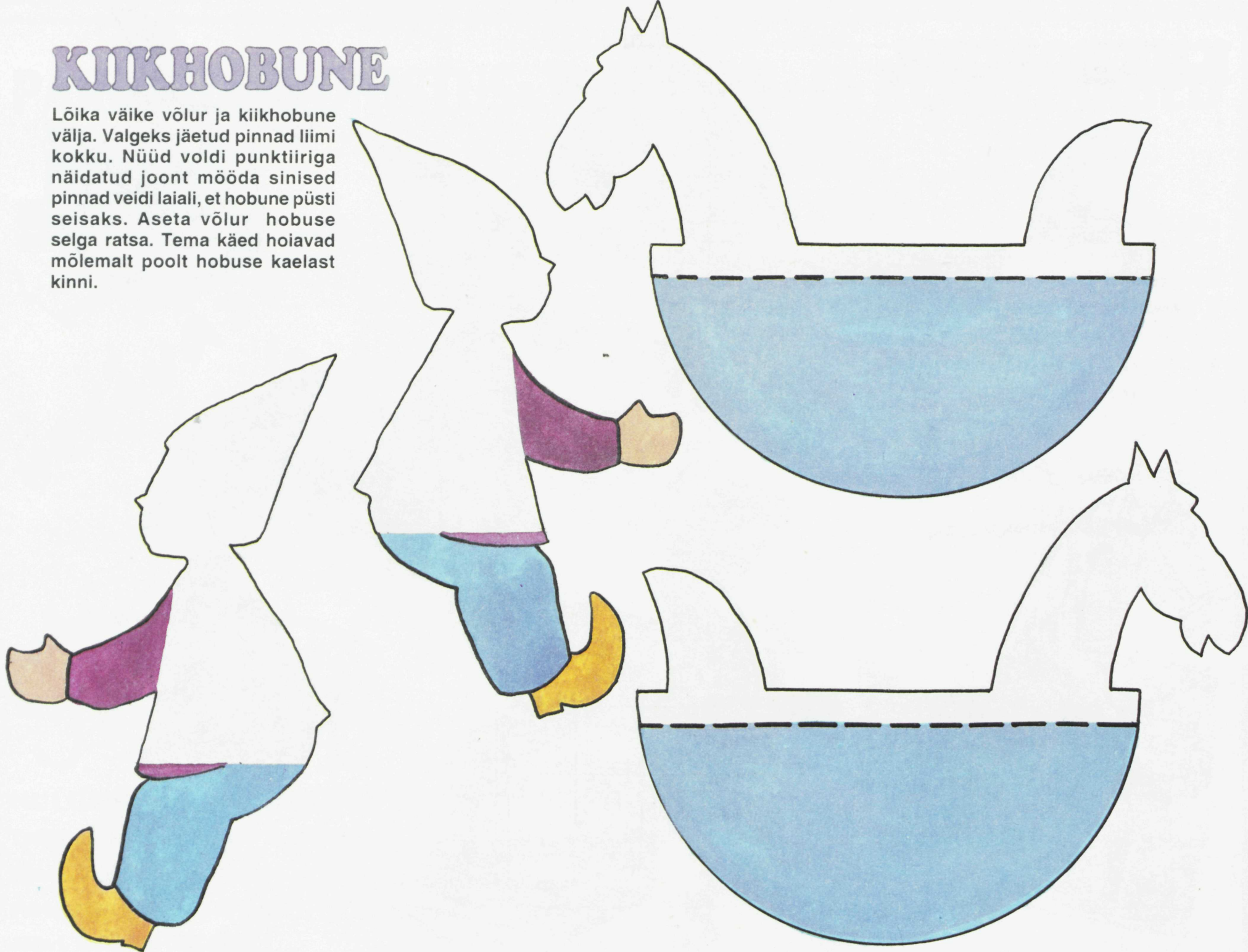
KIHKHOBUNE

Joonistanud EPP MARGUSTE

KIIKHOBUNE

Lõika väike võlur ja kiikhobune välja. Valgeks jäetud pinnad liimi kokku. Nüüd voldi punktiiriga näidatud joont mööda sinised pinnad veidi laiali, et hobune püsti seisaks. Aseta võlur hobuse selga ratsa. Tema käed hoiavad mõlemalt poolt hobuse kaelast kinni.

SINISTES RUUTUDES SAAD MAIASMOKKKADE LEMMIKTOIDU.
ROOSADEST SELGUB, KES SEDA KOOS SÖÖVAD.

	LAPSE- VANEM LOOM			SAAR EESTIS JAHUTOODE					
			AASTA KAEMAST UDARA OSA						
LENNUKI- MARK JAHU- TOODE			KODU- MAA ALA SAKSAMAAL					ARSEEN HAPPE- LEMBENE	
	ASI KOHANI EESTIS			NURM PAPAGOI		MEESKOOR KREEKA TÄHT			
			KOHT EESTIS ISA ODE PEA OSA						
				KÕIGE EES ILUS				INGL. K. EESÕNA VIMUSTUS NOOT	
	SOBRAN LOOM			VITSU, PEKSA OLE					
				MADU POISI- NIMI			OMA KEEL KUU		
		MÄNGU- ASI ... TAK	ASUKOHT PUUVILI ITAL					RAND EESTIS SOL- DIERS	
							RIIK AMERIKAS MÕISTE MATEM.-S VALUS!		
LOOM ESE			NA ... BUSSI RIIK AASIAS SUURE USS!						

Lasteajakiri
"TÄHEKE"
Asutatud jaanuaris 1960
ilmub kord kuus

Toimetuse aadress:
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

Peatoimetaja
ELJU SILD
tel. 681 497
Vastutav sekretär
VIIVI VARIKSAAR
tel. 681 495
Vanemtoimetaja
JAAN RANNAP
tel. 681 495
Kunstiline toimetaja
PRIIT REA
tel. 681 495

Printall
Pärnu mnt. 67a
EE0001 Tallinn

ESIKAANEL
VLADIMIR
TAIGERI
JONISTUS

HIND 5 KROONI

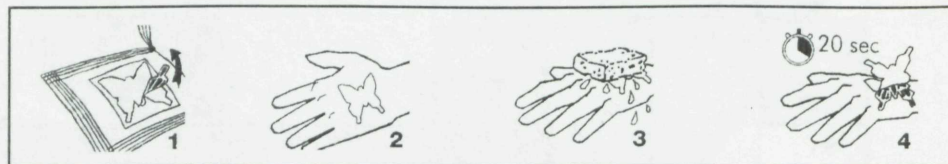
solo
Meie pere hommikumahl

UUS **FantasyBall** **BUBBLE GUM** **Chupa Chups** **BUBBLE GUM** **PULGAKOMM!**
+ TATTOOS

PULGAKOMM
+
NÄRIMISKUMM

TÄTOVEERING
KERGESTI EEMALDATAV

PROOVI MEID KINDLASTI!